

LOKALT HASTIGHETSPROJEKT PÅ NYNÄSVÄGEN

Utvärdering av kampanjaktiviteter, attityder och beteende

Våren 2003

Titel: Lokalt Hastigetsprojekt på Nynäsvägen.

Utvärdering av kampanjaktiviteter, attityder och beteende. Våren 2003

Författare: Lena Olsson, MARKÖR AB

Dokumentbeteckning: Vägverkets publikation 2003:104

Utgivning: juli 2003

Distributör: Vägverket Region Stockholm, 171 90 Solna. Telefon 08-757 66 00,
telefax 08-627 09 23, e-post: *vagverket.sto@vv.se*

ISSN: 1401-9612

Förord

Vägverket Region Stockholm genomför i samverkan med Polisen, NTF Stockholms län, Stockholms stad, Haninge, Nynäshamn samt Huddinge kommuner lokala hastighetsprojekt under samlingsrubriken ”Lite lugnare tempo”. Under åren 2000 – 2002 har lokala hastighetsprojekt genomförts på Valhallavägen i Stockholm, på Huddingevägen, delen genom Huddinge kommun och på Nynäsvägen, delen Berga - Älgviken. Syftet är att sänka hastigheten och minska andelen hastighetsöverträdelser på aktuella vägsträckor och därmed minska personskadorna.

Under våren 2003 repeterades 2002 års kampanj på Nynäsvägen. Ett viktigt inslag i projektet var en automatisk hastighetsövervakningskamera placerad i en polisbuss. Övervakningen har skett öppet och kombinerats med information och dialog.

Vägverket Region Stockholm har gett Markör AB i uppdrag att i samband med kampanjen våren 2003 genomföra en undersökning bland trafikanter på Nynäsvägen dels av hur kampanjaktiviteterna uppmärksammats och uppfattats dels av attityder och upplevda hastighetsbeteenden på Nynäsvägen. Jämförelser har gjorts med en nollmätning från 2001 och med motsvarande undersökning i samband med kampanjen våren 2002.

I denna rapport redovisas resultaten av undersökningen. För genomförande av undersökningen ansvarar Lena Olsson på Markör AB, som också är författare till denna rapport.

För mer information kontakta:

Annica Slätis, projektledare, Vägverket Region Stockholm. Telefon 08-757 68 86.

Yvonne Jacobsson, beteendevetare, Vägverket Region Stockholm. Telefon 08-627 41 13.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund	3
Undersökningens syfte	4
Definitioner	4
Metod och genomförande	4
Urval	5
Resultatets disposition	6
Inför läsning av rapporten	6
Sammanfattning av resultaten	7
Allmän inställning till hastighet och väg 73	7
Kampanjen	8
Resultatredovisning	10
Beskrivning av trafikanterna	10
Upplevelse av hastigheten på Väg 73.....	12
Inställning till hastighetsövervakning.....	14
Spontan erinran av årets och förra årets kampanj.....	16
Spontan erinran av olika delar av kampanjen.....	17
Total erinran av kampanjen (d.v.s. spontan erinran +hjälp erinran)	18
Besök på kampanjsajten	20
Hur uppfattades kampanjen	21
Hur kampanjen upplevs ha påverkat beteende	23
Den framtida hastigheten på Väg 73.....	24
Uppfyllelse av kommunikationsmål	27
Markörs kommentarer	28
Bilaga 1. Frågeformulär	29

Inledning

Bakgrund

Vägverket Region Stockholm (VST) har under 2002 genomfört ett lokalt hastighetsprojekt längs Nynäsvägen, Väg 73. Syftet har varit att minska andelen hastighetsöverträdelser och därmed minska personskadorna. Även under våren 2003 har olika kampanjaktiviteter bedrivits kring Nynäsvägen. Det övergripande målet för dessa kampanjaktiviteter har varit att:

Öka kunskapen om hastighetens betydelse för att olyckor uppkommer och för olyckors skadeförlopp.

Påverka attityder till hastighet och hastighetsbeteende och dess samband med trafiksäkerhet på aktuella vägsträckor.

Ge ett förändrat beteende.

Kampanjaktiviteterna genomfördes under v12-18 2003 och bestod i huvudsak av:

1. Automatisk hastighetsövervakning med mobil buss
2. Annonser och tidningsartiklar
3. NTF-funktionärer som genomfört personliga samtal med bilister
4. Informationsfoldrar utdelade till dem som färdats med färja Visby-Nynäshamn

Vägverkets målsättning är att kommunikationsinsatserna i kampanjen 2003 ska leda till att:

- 80 % av målgruppen ska ha uppmärksammat ämnet/budskapet.
- 80 % av dem som uppmärksammat budskapet ska tycka att informationen
  - är lätt att förstå,
  - att den är trovärdig och
  - att budskapen angår dem.
- 30 % av dem som uppmärksammat budskapet ska säga sig ha fått ökad kunskap om ämnet hastighet och uppleva att informationen har påverkat deras hastighetsval.

VST har gett Markör AB i uppdrag att genomföra en utvärdering av kampanjaktiviteterna år 2003. Projektledare på Markör AB var Lena Olsson. En nollmätning genomfördes år 2001 och en mätning liknande den här redovisade genomfördes år 2002 av Temo AB.

Undersökningens syfte

Syftet med undersökningen är att få kunskap om i vilken utsträckning kampanjen har nått målgruppen, hur målgruppen upplever hastigheten idag och hur målgruppen ser på framtida planer för hastigheten på vägsträckan. Där så är möjligt¹ sker en jämförelse med nollmätningen i december 2001 och mätningen i maj 2002. Huruvida VST:s kommunikativa mål inom projektet har nåtts diskuteras också.

Definitioner

För att förenkla läsningen av rapporten definierar vi här de olika former av ”erinran” som förekommer i rapporten:

Spontan erinran	Intervjupersonen kommer spontant ihåg delar av kampanjen utan ledtrådar från intervjuaren.
Hjälpt erinran	Intervjupersonen får hjälp att minnas delar av kampanjen genom att olika alternativ läses upp.
Total erinran	En sammanslagning av spontan och hjälpt erinran.

Metod och genomförande

För att jämförelser ska kunna göras med tidigare mätningarna har undersökningen genomförts med samma metod. Detta innebär att datainsamlingen har skett via telefonintervjuer.

Intervjuerna har genomförts bland ett urval av de förare som färdades på aktuell sträcka under vecka 15. Till skillnad mot de tidigare undersökningarna frågar vi vid intervjutillfället efter den person som körde fordonet vid den aktuella tidpunkten. Förarna ingår i undersökningen oavsett om de åker regelbundet eller tillfälligtvis på vägsträckan.

Fältarbetet genomfördes vecka 17 och 18. Om en person inte har varit anträffbar vid söktillfället har ny slumpats till dess att det överenskomna antalet intervjuer genomförts. Det innebär att tillgänglighet vid söktillfället har varit urvalskriteriet vid intervjuerna. Med denna metod finns inte ett traditionellt bortfall. Värt att no-

---

¹ Vid nollmätningen hade ingen kampanj genomförts varför frågor om detta inte kunde ställas. En viss justering har även skett av formuläret mellan mätningen 2002 och 2003.

tera är dock att 24 personer vägrade att delta i undersökningen, 62 tillhörde inte målgruppen och för 12 personer fanns felaktigt telefonnummer. Cirka 297 personer gick inte att nå under fältarbetsperioden. Sammanlagt genomfördes 306 intervjuer under fältarbetsperioden.

Både privatbilister och yrkesförare ingår i undersökningen medan det vid de tidigare tillfällena endast ingått privatbilister. Andra förändringar är att det under kampanjen 2003 inte delades ut informationsfoldrar med posten vilket skedde år 2002. År 2002 delades å andra sidan inga informationsfoldrar ut på Gotlandsfärjan vilket skedde i år.

Enkäten som används i undersökningen är till stor del identisk med den som användes i de tidigare undersökningarna. Vissa förändringar har dock genomförts i samråd mellan Markör AB och VST. I korthet har följande förändringar genomförts:

- Frågor om den intervjuade ”är yrkestrafikant eller privatbilist” samt om den intervjuade ”har åkt med Gotlandsfärjan” har tillkommit.
- En fråga om hur den intervjuade ser på en sänkning av hastigheten från 90 km/h till 70 km/h på vägsträckan har också tillkommit.
- I årets undersökning anges inte ”stortavlor/affischer vid Stockholms infarter som svarsalternativ på frågan om vilka delar av kampanjen som har uppmärksamrats.
- Frågor om allmänna attityder till hastigheter har utgått i årets undersökning.

Förändringarna kommenteras också i samband med resultatredovisningen nedan.

Urval

Ett primärt urval gjordes genom nummerskrivning av passerande svenskregistrerade fordon. Nummerskrivningen genomfördes av uppdragsgivaren. Uvalet levererades till Trafikregistret i Örebro för ägaridentifiering och telefonnummersattes sedan av Adresskompaniet.

Resultatets disposition

Resultatredovisningen inleds med en beskrivning av bakgrundsvariablerna i undersökningen. Sedan följer resultatet redovisat under följande rubriker:

- Upplevelse av hastigheten på Väg 73
- Inställning till hastighetsövervakning
- Spontan erinran av kampanjen
- Spontan erinran av olika delar av kampanjen
- Hjälpt erinran av olika delar av kampanjen
- Total erinran av kampanjen
- Besök på kampanjsajten
- Hur kampanjen uppfattades
- Hur kampanjen upplevs ha påverkat beteende
- Den framtida hastigheten på Väg 73
- Jämförelse mellan kampanjerna år 2001, 2002 och 2003
- Uppfyllelse av kommunikationsmål
- Markörs kommentarer

I bilaga finns den enkät som har använts i undersökningen.

Resultatredovisningen inleds med en kort sammanfattning av det viktigaste resultatet i undersökningen.

Inför läsning av rapporten

Resultatet redovisas med hjälp av diagram, tabeller och kommenterande text. Intressanta skillnader mellan de olika undersökningarna kommenteras med text.

Även skillnader vad gäller bakgrundsvariablerna ”kön”, ”ålder”, ”yrkestrafikant/privatbilist” samt ”hur ofta man kör vägsträckan” kommenteras i text. Dessa uppgifter finns redovisat i tabellbilaga som hör till rapporten.

Maskinella avrundningar förekommer vilket innebär att procentsatsen för en grupp i vissa fall kan vara 99% eller 101%.

Sammanfattning av resultaten

Allmän inställning till hastighet och väg 73

Hastigheten på väg 73 är för hög anser fyra av tio trafikanter. Vid nollmätningen 2001 var motsvarande siffra fem av tio. Åtta av tio anser att de själva håller de hastighetsbegränsningar som gäller medan endast fyra av tio instämmer i att medtrafikanterna gör detsamma.

Synen på hastigheten på sträckan	2001	2002	2003
Instämmer i att hastigheten på Väg 73 är för hög	51%	42%	43%
Instämmer <u>inte</u> i att medtrafikanter i allmänhet följer hastighetsbegränsningarna på Väg 73	66%	53%	53%
Instämmer inte i att de själva följer hastighetsbegränsningarna på Väg 73	17%	21%	17%

De intervjuade förarna tror mer på att traditionell polisövervakning (86%) eller automatisk hastighetsövervakning (83%) är ett effektivt sätt att få bilister att hålla hastighetsbegränsningarna än att öka informationen om hastighet (40%). Det är tydligt att tilltron till automatisk hastighetsövervakning har ökat successivt sedan nollmätningen. Vid nollmätningen instämde 60% i detta, 2002 instämde 74% och 2003 instämde 83%.

Synen på olika kontrollsystem	2001	2002	2003
Instämmer i att automatisk hastighetsövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 att hålla hastigheten	60%	74%	83%
Instämmer i att traditionell polisövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 att hålla hastigheten	78%	76%	86%
Instämmer i att ökad information om hastighet kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 att hålla hastigheten	42%	45%	40%

80% av de intervjuade förarna är positiva till att den automatiska hastighetsövervakningen blir kvar på Väg 73 även efter kampanjen medan endast 15% är positiva till en sänkning av hastigheten från 90km/h till 70km/h på delar av vägsträckan.

Synen på den framtida hastigheten på Väg 73	Resultat 2002	Resultat 2003
Instämmer i att polisövervakning med automatisk hastighetskamera skall vara kvar på Väg 73 efter det att kampanjen avslutats	70%	80%*
Instämmer i att de delar på Väg 73 där det idag är 90 km/h ska sänkas till 70 km/h		15%

Kampanjen

88% av de intervjuade förarna har uppmärksammat någon del av årets kampanj vilket kan jämföras med 97% i förra årets undersökning. Följande andelar uppmärksammade de olika delarna i årets och förra årets undersökning:

Hur kampanjen uppmärksammats	2002	2003
Andel som spontant svarar att de uppmärksammat kampanjen	90%	76%
Uppmärksammat vägs skyltar med text om hastighetskamera	89%	88%
Sett polisbuss med automatisk hastighetskamera	46%	69%
Sett skylt på polisbuss om hastighetskamera	66%	69%
Läst i tidningen/sett annonser	70%	41%
Läst om i Nynäshamnsposten	80%	50%
Träffat eller sett NTF-funktionär	11%	11%
Hört på radion/trafikradion	43%	28%
Fått informationsfolder	24%	10%
Sett på TV	22%	7%

En av de intervjuade har besökt kampanjsajten www.vv.se/kampanj/litelugnare. Förra året gjordes inget sajtbesök bland de intervjuade.

De som har uppmärksammat kampanjen 2003 fick ta ställning till ett antal påståenden om hur de upplevde kampanjen. Tabellen nedan redovisar andelen instämmanden i undersökningen relaterat till undersökningens kommunikationsmål.

Kampanjen	Vägverkets mål	Resultat 2002	Resultat 2003
Har uppmärksammat kampanjen	80%	90%	76%*
Informationen var lätt att förstå	80%	88%	85%
Kampanjen var trovärdig	80%	77%	70%
Kampanjen har lett till att jag har fått ökad kunskap kring hastighetens betydelse för trafiksäkerheten	30%	34%	27%
Kampanjen angår mig	80%	88%	86%

*Observera att 87% av de som kör sträckan oftare än 1-2ggr/mån har uppmärksammat kampanjen.

Resultatredovisning

Beskrivning av trafikanterna

Diagram 1. Ålder och kön på trafikanterna (fråga 26, 27)

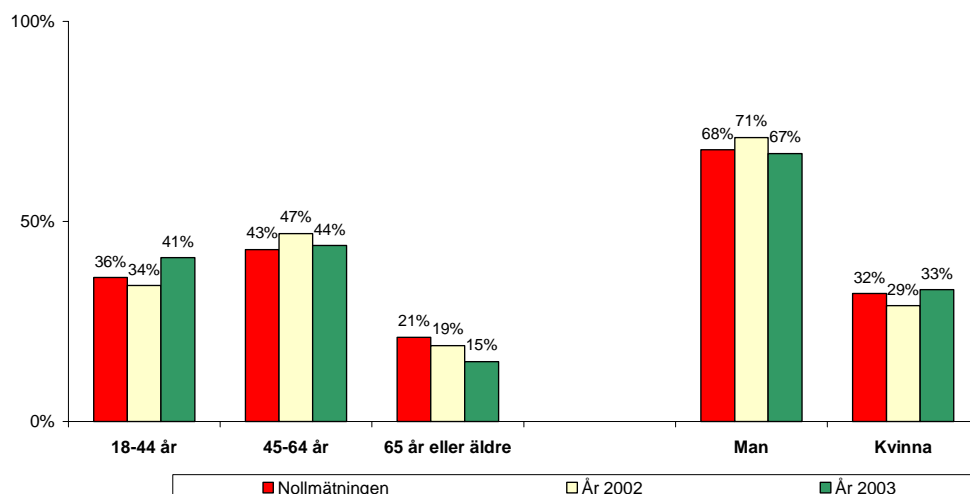
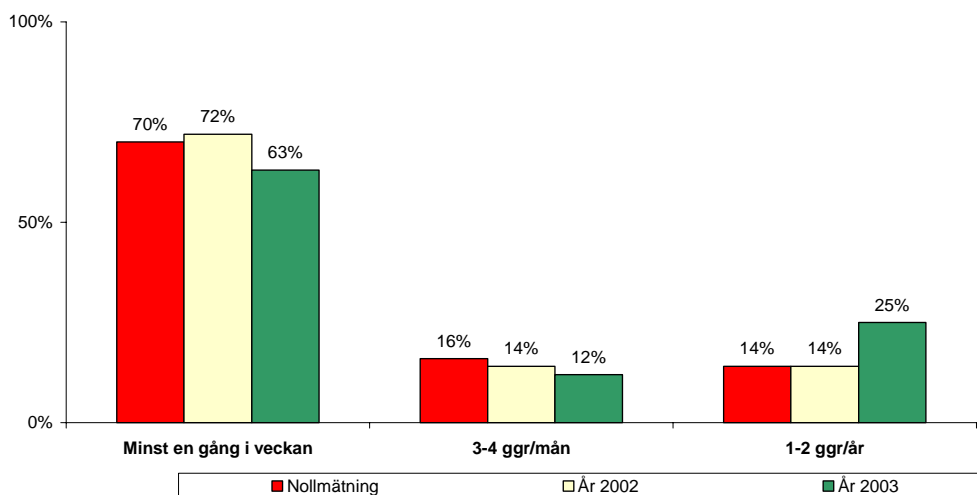
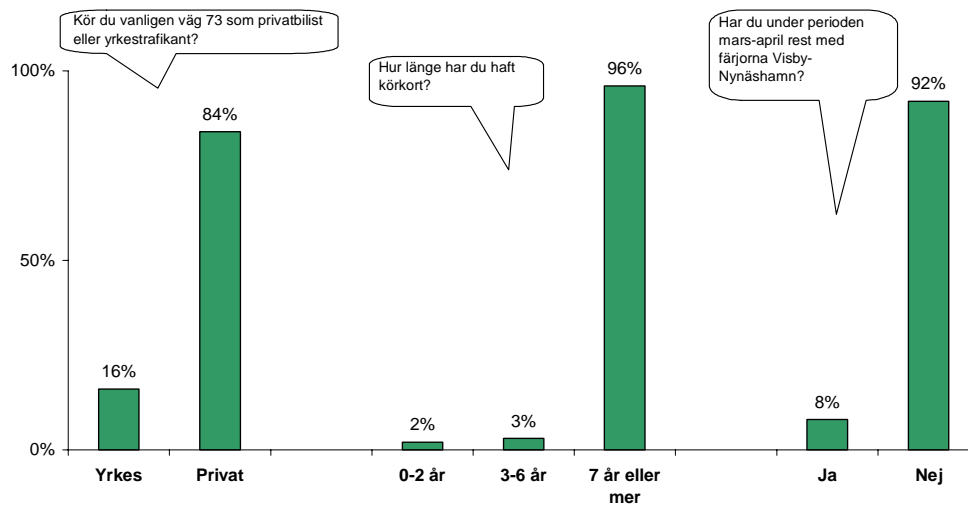

Diagram 2. Hur ofta kör du på väg 73 - Nynäsvägen? (fråga 1)

Majoriteten i årets undersökning såväl som i de tidigare år män mellan 18-64 år som kör minst en gång i veckan. Skillnader från tidigare år är att något fler i undersökningen endast kör sträckan 1-2ggr/mån eller mer sällan.

Diagram 3. Övriga bakgrundsvariabler år 2003 (fråga 23, 24, 25)

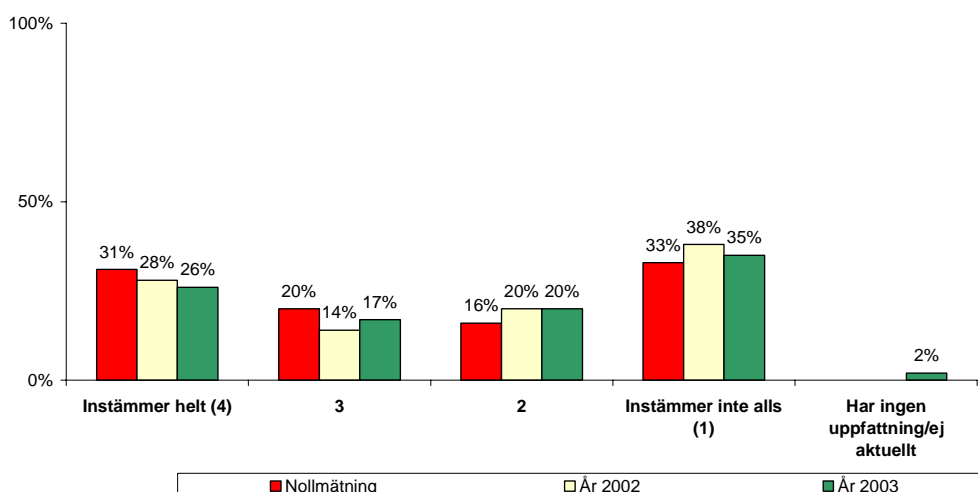

Huvuddelen av de intervjuade är privatbilister som har haft körkort i 7 år eller mer. Endast en av tio har under perioden mars-april rest med färjorna Visby-Nynäshamn.

Upplevelse av hastigheten på Väg 73

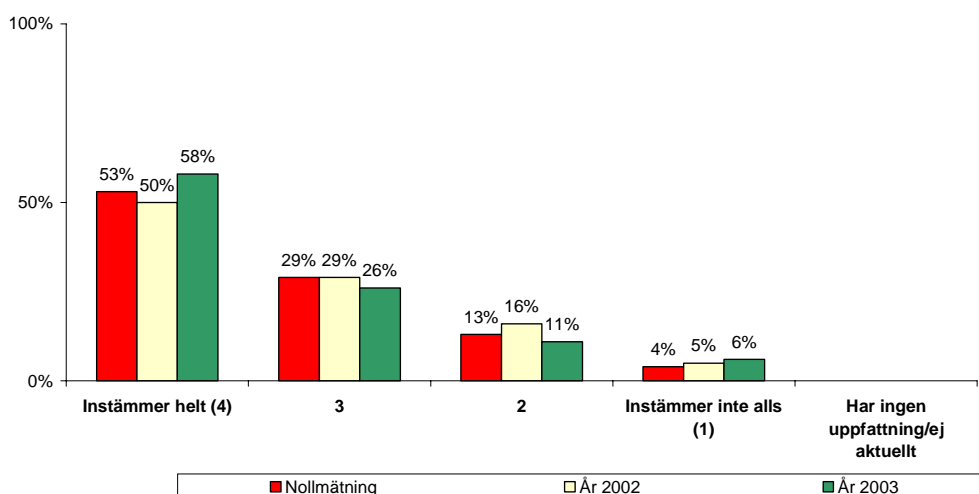
Trafikanterna tillfrågades såväl i årets mätning som i de tidigare två mätningarna om attityderna till hastigheten på Väg 73 genom att de fick ta ställning till flera påståenden om hastigheten på Väg 73. De intervjuade svarade på en skala från ett till fyra, där ett betyder "instämmer inte alls" och fyra betyder "instämmer helt". De intervjuade hade i årets mätning möjlighet att svara "Har ingen uppfattning/ej aktuellt", vilket inte var fallet i de tidigare undersökningarna. I den kommenterande texten har 4 och 3 behandlats som instämmandealternativ medan 1 och 2 ses som avståndstagande.

Diagram 4. Instämmer du i att hastigheten på väg 73-Nynäsvägen i allmänhet är för hög? (År 2003, fråga 2, bastal:306)

Fyra av tio anser liksom förra året att hastigheten på vägsträckan är för hög. Vid nollmätningen, före kampanjerna, var det fem av tio som instämde i påståendet. En högre andel kvinnor och de som kör sträckan oftare än 1-2 ggr/mån instämmer i påståendet.

Diagram 5. Instämmer du i att när du kör på Väg 73-Nynäsvägen följer du de hastighetsbegränsningar som gäller? (År 2003, fråga 3, bastal:306)

En klar majoritet, åtta av tio, instämmer i att de följer de hastighetsbegränsningar som gäller.

Diagram 6. Instämmer du i att dina medtrafikanter i allmänhet följer de hastighetsbegränsningar som gäller på Väg 73 - Nynäsvägen? (År 2003, fråga 4, bastal: 306)

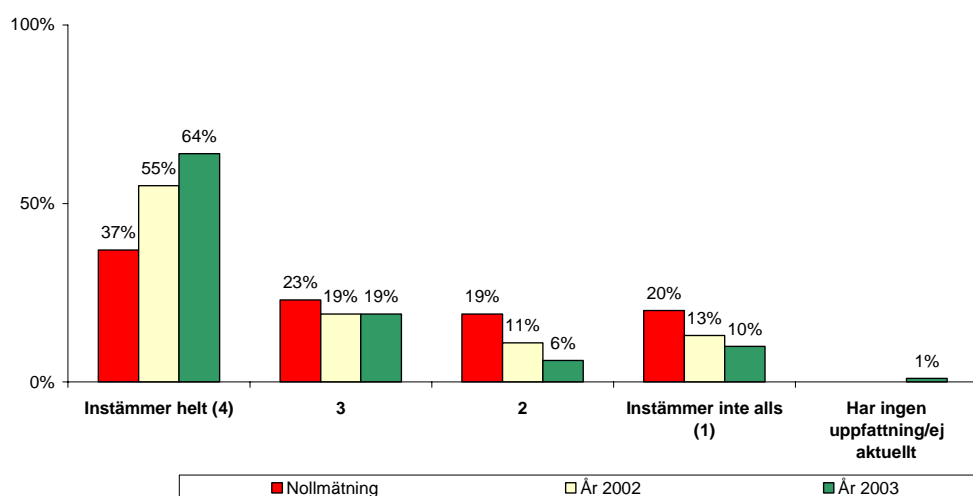
45% instämmer i att medtrafikanterna följer de hastighetsbegränsningar som gäller på vägsträckan. I årets mätning är det en större andel män än kvinnor som instämmer i påståendet.

Det var en större andel, två av tre, som inte tyckte att medtrafikanterna följde hastighetsbegränsningarna vid nollmätningen, före kampanjaktiviteterna.

Inställning till hastighetsövervakning

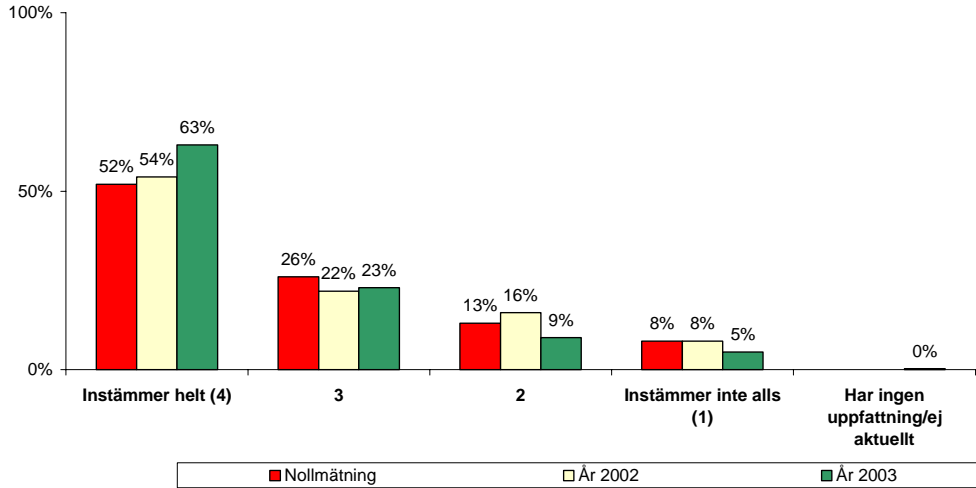
Några påståenden ställdes också om olika åtgärder som syftar till att bilisterna ska hålla hastigheten på Väg 73-Nynäsvägen. De intervjuade hade liksom vid de tidigare påståendena möjlighet att svara på en skala från ett ("instämmer inte alls") till fyra ("instämmer helt"). De kunde också svara "Har ingen uppfattning/ej aktuellt".

Diagram 7. Instämmer du i att automatisk hastighetsövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73-Nynäsvägen att hålla hastigheten? (År 2003, fråga 5, Bastal 306)

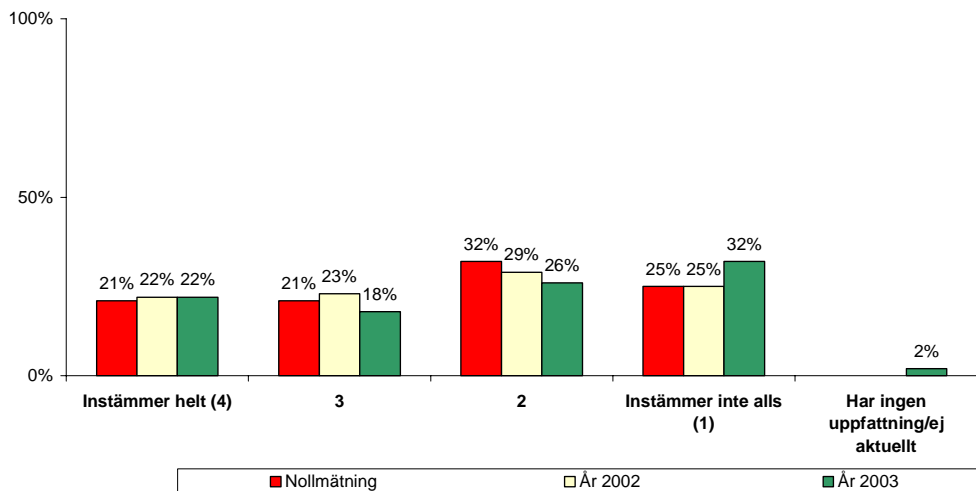
83% anser att automatisk hastighetsövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73-Nynäsvägen att hålla hastigheten. Det har skett en successiv ökning av andelen som har tilltro till denna metod under de tre år som undersökningen har genomförts. Privatbilisterna tror mer på metoden än yrkestrafikanterna och en större andel är över 45 år.

Diagram 8. Instämmer du i att traditionell polisövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 - Nynäsvägen att hålla hastigheten? (År 2003, fråga 6, bastal:306)

En ungefär lika stor andel, 86%, anser att traditionell polisövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister att hålla hastigheten på vägsträckan. En större andel kvinnor än män instämmer i påståendet.

Diagram 9. Instämmer du i att ökad information om hastighet och trafiksäkerhet kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 - Nynäsvägen att hålla hastigheten? (År 2003, fråga 7, bastal 306)

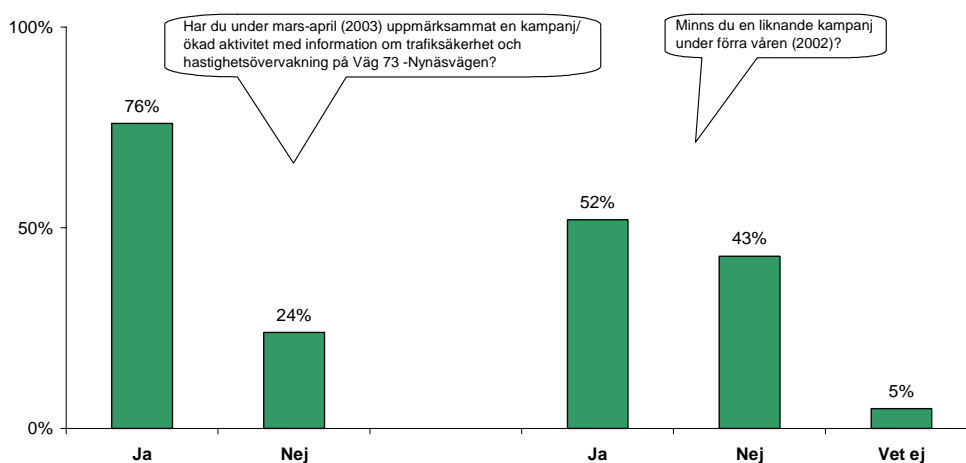

Det är färre som instämmer i att information om hastighet kan vara ett effektivt sätt att få bilister att hålla hastigheten än det är som tar avstånd. I årets mätning instämmer 40%. Det är ungefär en lika stor andel som i tidigare mätningar.

Spontan erinran av årets och förra årets kampanj

Bilisterna fick svara på om de hade uppmärksammat årets kampanj och om de mindes en liknande kampanj förra året.

Diagram 10. Uppmärksammandet av kampanjen 2002 och 2003.
(År 2003, fråga 8 bastal:306, fråga 14 bastal:306)

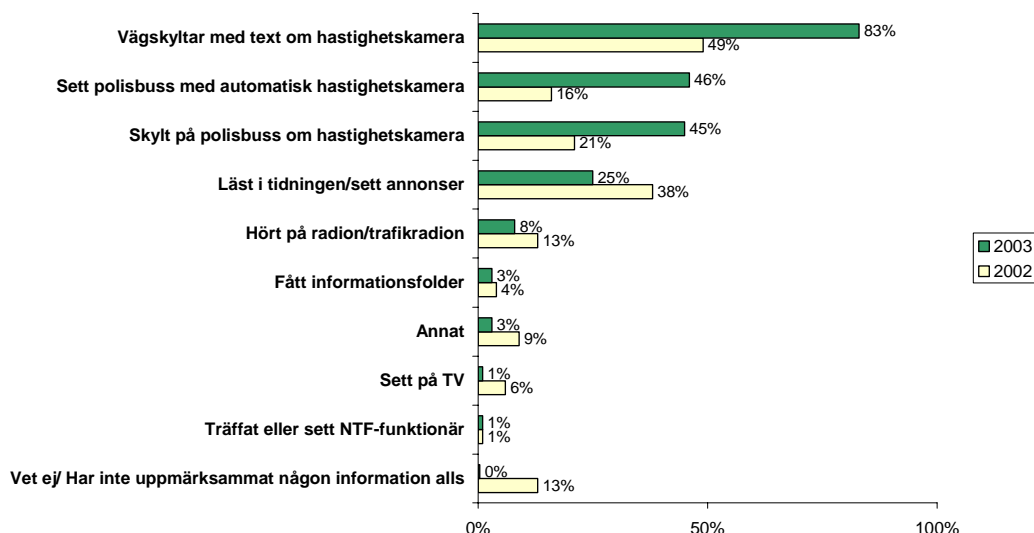
Tre fjärdedelar av de intervjuade har uppmärksammat årets kampanj. Det är en större andel män som minns kampanjen och även personer som kör sträckan mer regelbundet än 1-2 ggr per år. Ungefär hälften av de intervjuade minns också 2002 års kampanj.

I förra årets undersökning (2002) uppgav 90% att de hade lagt märke till kampanjen.

Spontan erinran av olika delar av kampanjen

Nedan redovisas andelen intervjuade som spontant (d.v.s. utan att de olika delarna av kampanjen påtalas av intervjuaren) minns delar av kampanjen.

Diagram 11. Spontan erinran av olika delar av kampanjen.
(År 2003, fråga 9, bastal:234)

De intervjuade minns särskilt väl vägskyltarna med hastighetskamera. Åtta av tio nämner dessa spontant. I andra hand kommer de intervjuade förarna ihåg polisbuss med automatisk hastighetskamera (46%) och skylt på polisbuss om hastighetskamera (45%). Relativt många, 25%, minns även tidningsannonser. Det fåtal, 3%, som kommit i kontakt med kampanjen på annat sätt nämner att de uppmärksammat:

- Fyndiga texter (2st)
- Hört talas om den (2 st)
- Sett information i reception på jobbet
- Fått information på en bensinstation

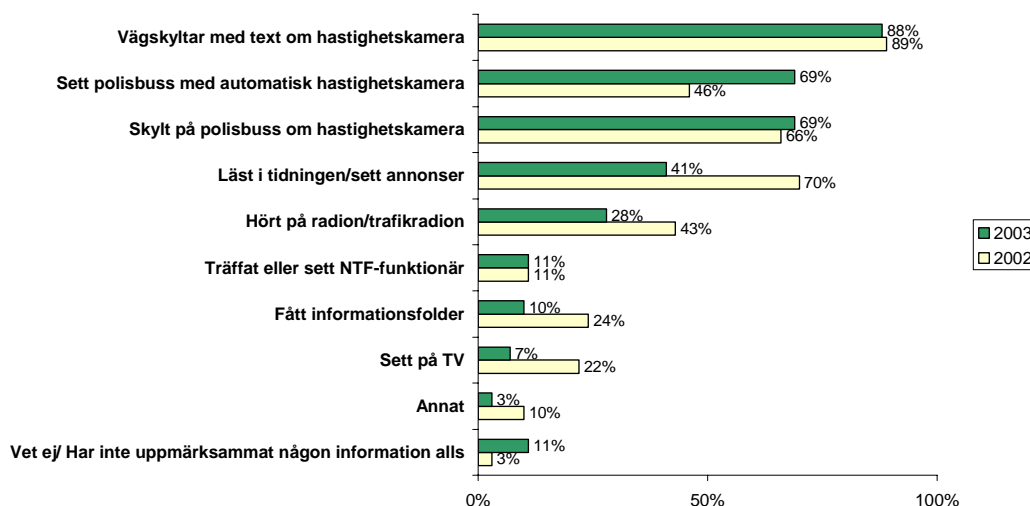
Yrkestrafikanterna har fått information via radion i högre utsträckning än privatbilstister.

I förra årets undersökning var det en större andel som spontant mindes annonser i tidningen och lägre andelar som mindes vägskyltar med text om hastighetskamera, skylt på polisbuss om hastighetskamera, polisbuss med automatisk hastighetskamera.

Total erinran av kampanjen (d.v.s. spontan erinran + hjälpt erinran)

Hur stor andel av de intervjuade totalt sett, har då uppmärksammat kampanjen?

Diagram 12. Total erinran av olika delar av kampanjen d.v.s. spontan erinran + hjälpt erinran. (År 2003, fråga 9 och 10, bastal:299)

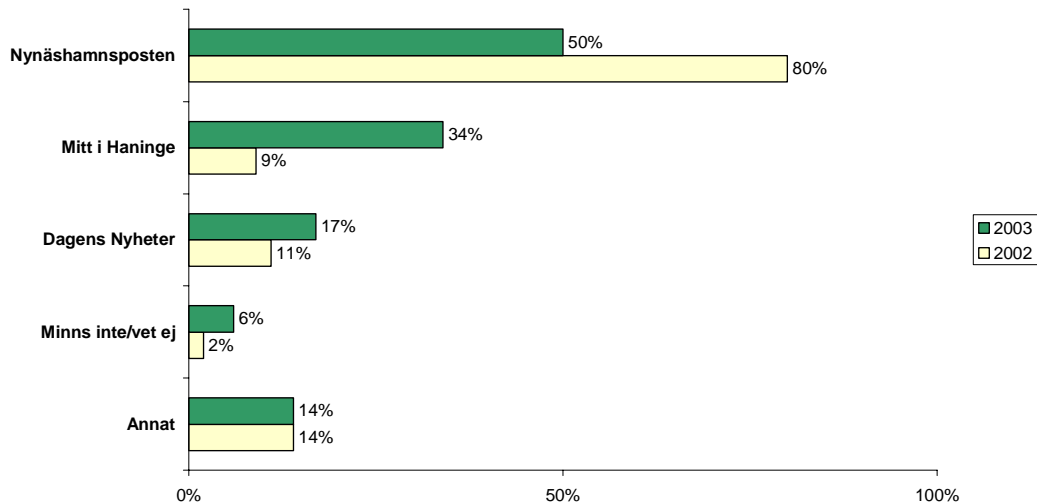
Med hjälpt erinran ökar av naturliga skäl uppmärksamhetsvärdet överlag. Nio av tio har sett vägskyltar med text om hastighetskamera och sju av tio har sett skylt på polisbuss och polisbuss med automatisk hastighetskamera. En lägre andel har läst om kampanjen i tidningen (41%) eller hört om kampanjen på radion (28%). En av tio har sett NTF-funktionär, informationsfolder eller hört om kampanjen på TV. En möjlig förklaring till att färre förare lagt märke till kampanjen i media år 2003 kan vara att kampanjen föregående år hade större nyhetsvärde och uppmärksammades mer i media.

Fler har i år uppmärksammat polisbuss med automatisk hastighetskamera medan färre lagt märke till annonser i tidningen, fått informationsfolder eller hört om kampanjen på radio eller TV.

De som åker vägsträckan sällan tycks i lägre grad ha uppmärksammat kampanjen än övriga.

Av dem som ingår i undersökningen anger 268 förare att de har uppmärksammat något i kampanjen vilket innebär en total uppmärksamhet på 88%. Det kan jämföras med 97% i föregående års undersökning.

**Diagram 13. I vilken tidning har du uppmärksammat annons om kampanjen.
(År 2003, fråga 12, bastal:119)**

Av dem som uppmärksammat kampanjen i tidningar har hälften sett annonsen i Nynäshamnsposten och tre av tio i "Mitt i Haninge". I förra årets undersökning var det fler som uppmärksammat information i Nynäshamnsposten än i årets undersökning.

De som svarat "Annat" i årets undersökning har angett att de uppmärksammat annonser om kampanjen i följande tidningar:

- Metro (6 st)
- Svenska dagbladet (3 st)
- Aftonbladet (2st)
- Annons på bensinmack Statoil
- Expressen
- Haninge Nytt
- Muskö hembygdsföreningsblad
- Söder om söder, City
- Vägverkets tidning

Av de 10% som sett informationsfoldern hade samtliga sett den på annat sätt än genom NTF-funktionärer eller på färjor. De sätt som nämns är följande:

- I brevlådan/med posten (7 st)²
- Parkeringsplats i centrum/Nynäshamn (3).
- Bensinmack (2 st)
- Bibliotek
- Butik
- I kiosk
- Polisstation
- Utlagd på flera ställen i Nynäshamn.
- Vägverket

Besök på kampanjsajten

Endast en förare har besökt kampanjsajten (www.vv.se/kampanj/litelugnare). I förra årets undersökning hade ingen besökt sidan.

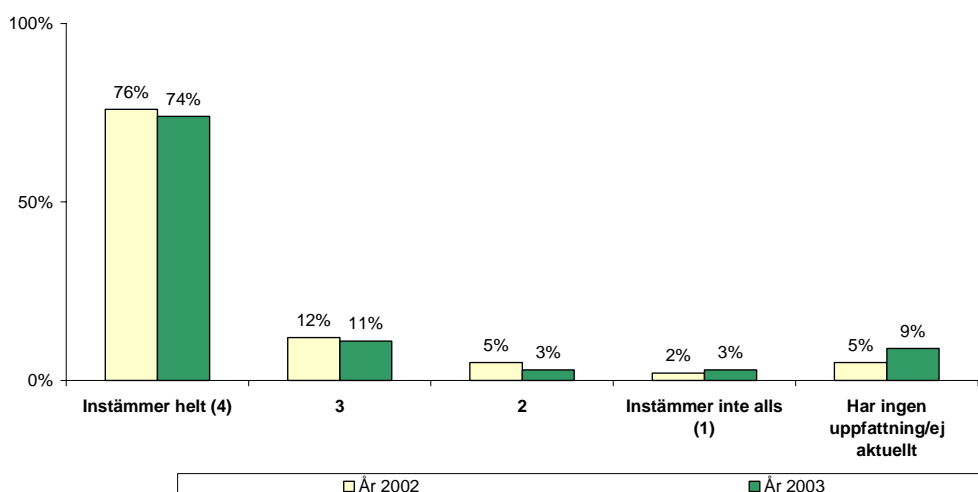
---

² Observera att dessa foldrar inte delades ut under kampanjen 2003 utan 2002.

Hur uppfattades kampanjen

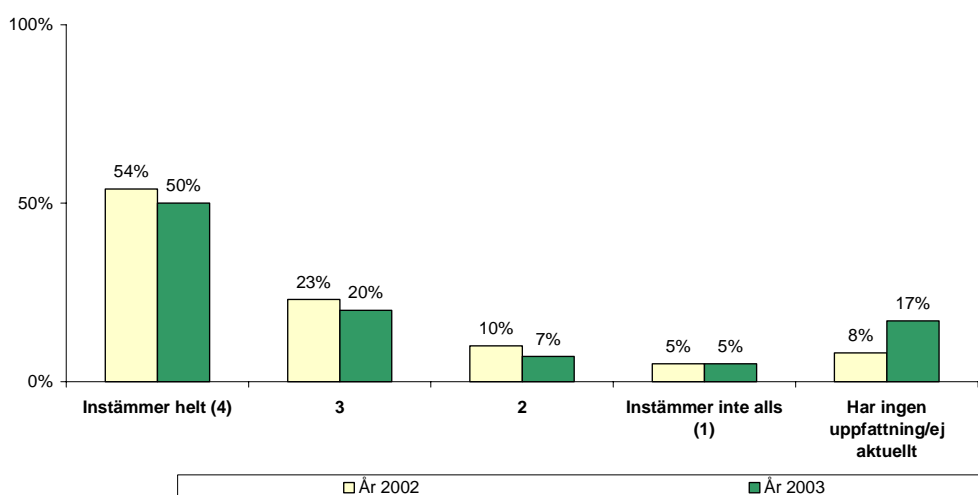
De trafikanter som uppmärksammat något av kampanjen fick också svara på huruvida de instämde eller inte instämde i några påståenden om kampanjen.

Diagram 14. Jag tycker det var lätt att förstå vad man ville säga med kampanjen (År 2003, fråga 15, Bastal:264)

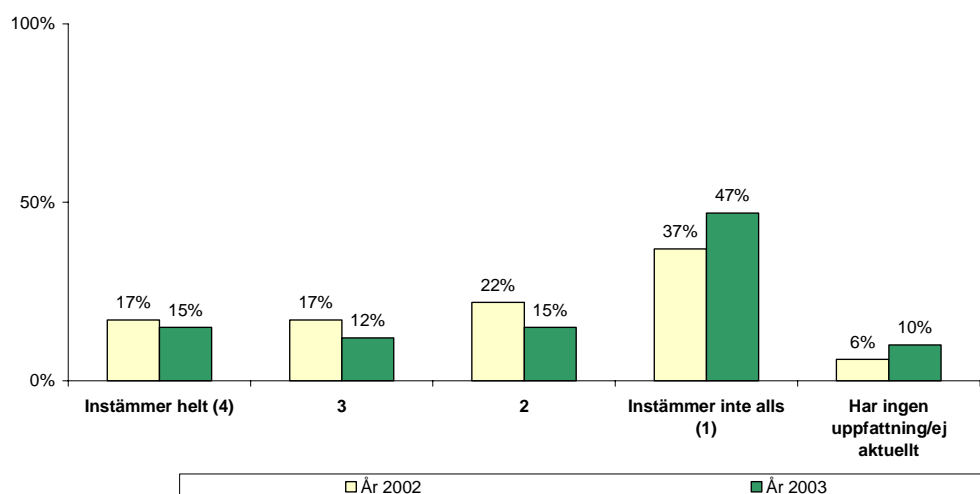
85% instämmer i att det var lätt att förstå vad man ville säga med kampanjen. En lägre andel av dem som endast kör sträckan 1-2 ggr/år tyckte att det var lätt att förstå. Detsamma gäller yrkestrafikanter i förhållande till privatbilar.

Diagram 15. Jag tycker att kampanjen var trovärdig (År 2003, fråga 16, Bastal:263)

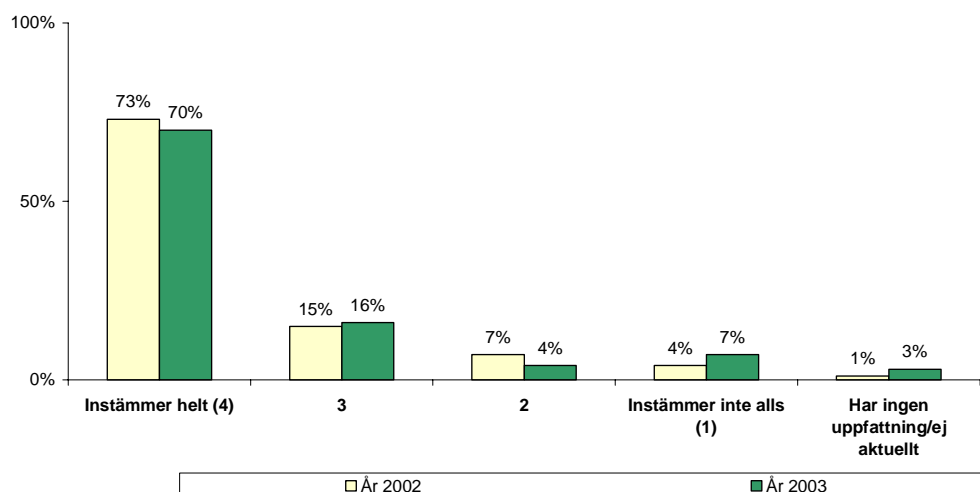
Sju av tio instämmer också i att kampanjen var trovärdig. En större andel av dem som är privatbilar (i jämförelse med yrkestrafikanter), är över 45 år eller kör sträckan oftare än 1-2 ggr/år instämmer i påståendet.

**Diagram 16. Kampanjen har lett till att jag har fått ökad kunskap kring hastighetens betydelse för trafiksäkerheten
(År 2003, fråga 17, bastal:264)**

En majoritet, 62%, anser inte att kampanjen har lett till en ökad kunskap kring hastighetens betydelse för trafiksäkerheten. En lägre andel män och de som endast kör sträckan 1-2 ggr/år instämmer i påståendet.

**Diagram 17. Jag tycker att kampanjen angår mig.
(År 2003, fråga 18, Bastal:264)**

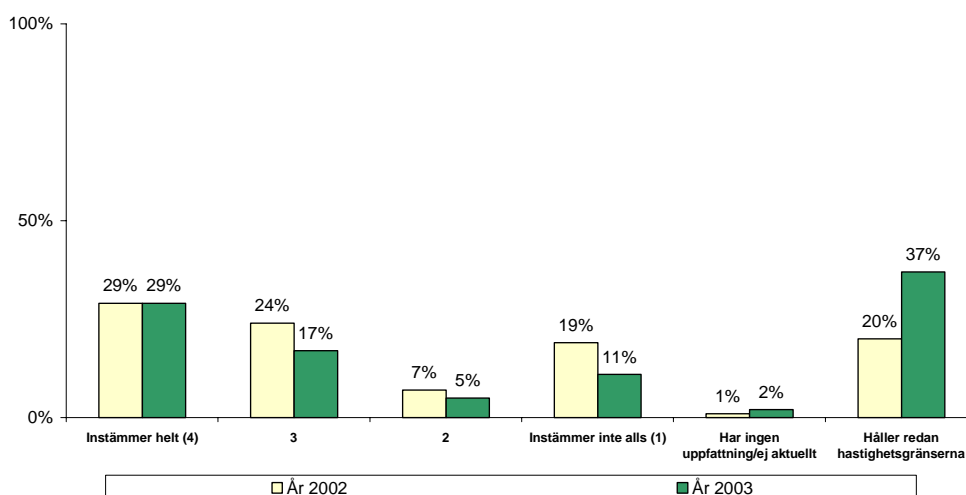

Nio av tio tycker dock att kampanjen angår dem. En lägre andel av dem som endast kör sträckan 1-2 ggr/år instämde i påståendet.

Hur kampanjen upplevs ha påverkat beteende

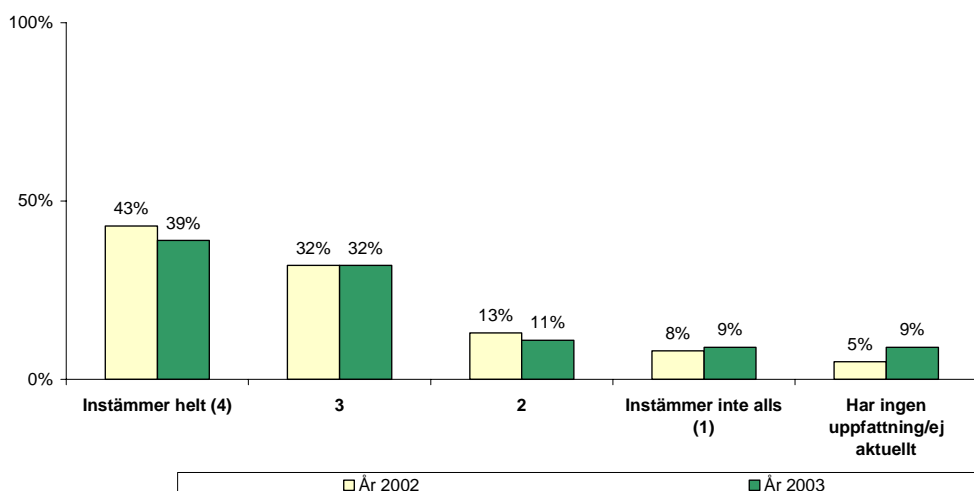
De intervjuade fick även svara på om de själva sänkt hastigheten efter att ha tagit del av kampanjen.

Diagram 18. Efter att ha tagit del av kampanjen har jag själv sänkt hastigheten. (År 2003, fråga 19, Bastal:264)

46% av de intervjuade instämmer i att de själva har sänkt hastigheten efter att ha tagit del av kampanjen. Observera också att ytterligare 37% svarar att de redan håller fartgränserna, vilket är en högre andel jämfört med i förra årets undersökning. En lägre andel män och de som endast kör sträckan 1-2 ggr/år instämmer i påståendet.

Diagram 19. Kampanjen har lett till att trafikanter i allmänhet har sänkt hastigheten. (År 2003, fråga 20, bastal:264)

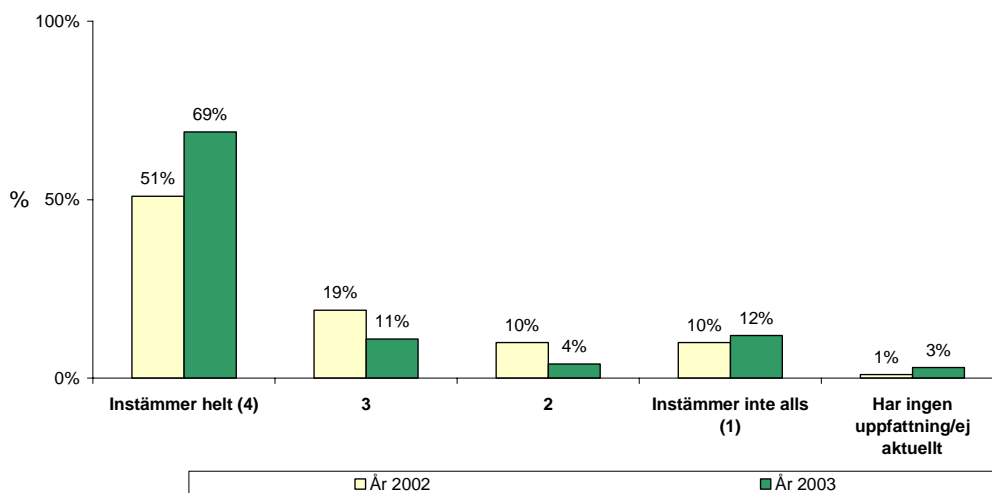

Sju av tio instämmer i att kampanjen även har lett till att trafikanter i allmänhet har sänkt hastigheten.

Den framtida hastigheten på Väg 73

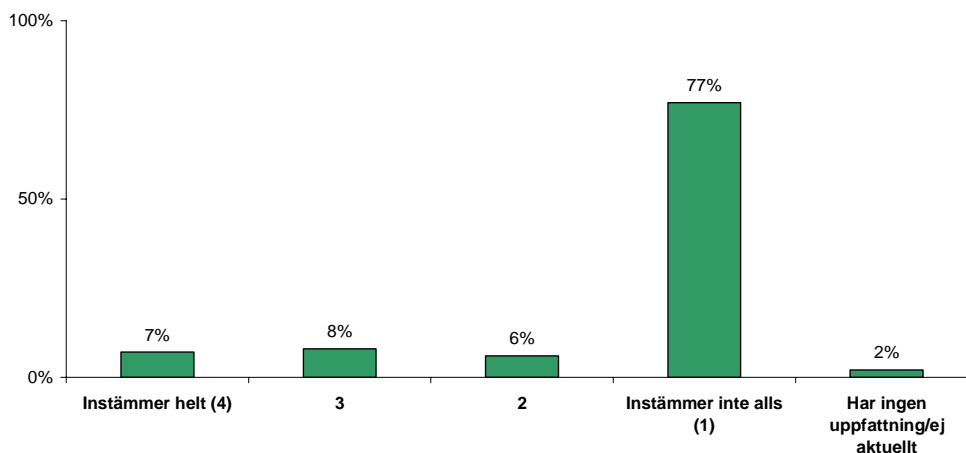
De intervjuade fick liksom förra året svara på hur de ser på att den automatiska hastighetsövervakningen förblir stationär på Väg 73. De fick i år även ta ställning till hur de ser på att hastigheten sänks från 90 km/h till 70 km/h på delar av sträckan.

Diagram 20. Polisövervakning med automatisk hastighetskamera skall vara kvar på Väg 73 efter det att kampanjen avslutats. (År 2003, fråga 21, Bastal:306)

Åtta av tio instämmer i att polisövervakning med automatisk hastighetskamera skall vara kvar på Väg 73 även efter att kampanjen avslutats. Det är fler än i förra årets undersökning.

Diagram 21. De delar på Väg 73 där det idag är 90 km/h ska sänkas till 70 km/h? (År 2003, fråga 22, Bastal:306)

De intervjuade är däremot inte särskilt positiva till en hastighetssänkning. Åtta av tio instämmer inte alls i att de sträckor där det idag är 90 km/h ska sänkas till 70 km/h.

Jämförelse mellan kampanjerna år 2001, 2002 och 2003

Nedan sker en jämförelse i tabellform vad gäller vissa centrala frågor och/eller där intressanta skillnader framträder mellan de tre årens undersökningar.

När det gäller skillnader i bakgrundsvariabler är det värt att notera att en högre andel i årets undersökning svarar att de kör på sträckan 1-2 ggr/år medan en lägre andel svarar att de kör sträckan minst en gång i veckan.

Synen på hastigheten på sträckan	2001	2002	2003
Instämmer i att hastigheten på Väg 73 är för hög	51%	42%	43%
Instämmer <u>inte</u> i att medtrafikanter i allmänhet följer hastighetsbegränsningarna på Väg 73	66%	53%	53%
Instämmer inte i att de själva följer hastighetsbegränsningarna på Väg 73	17%	21%	17%

Synen på olika kontrollsystem	2001	2002	2003
Instämmer i att automatisk hastighetsövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 att hålla hastigheten	60%	74%	83%
Instämmer i att traditionell polisövervakning kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 att hålla hastigheten	78%	76%	86%
Instämmer i att ökad information om hastighet kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 att hålla hastigheten	42%	45%	40%

Synen på den framtida hastigheten på Väg 73	Resultat 2002	Resultat 2003
Instämmer i att polisövervakning med automatisk hastighetskamera skall vara kvar på Väg 73 efter det att kampanjen avslutats	70%	80%*

Hur kampanjen uppmärksammats	2002	2003
Andel som spontant svarar att de uppmärksammat kampanjen	90%	76%
Uppmärksammat vägs skyltar med text om hastighetskamera	89%	88%
Sett polisbuss med automatisk hastighetskamera	46%	69%
Sett skylt på polisbuss om hastighetskamera	66%	69%
Läst i tidningen/sett annonser	70%	41%
Läst i Nynäshamnsposten	80%	50%
Träffat eller sett NTF-funktionär	11%	11%
Hört på radion/trafikradion	43%	28%
Fått informationsfolder	24%	10%
Sett på TV	22%	7%

Kampanjen	2002	2003
Tycker det var lätt att förstå vad man ville säga med kampanjen	88%	85%
Tycker att kampanjen var trovärdig	77%	70%
Kampanjen har lett till att jag har fått ökad kunskap kring hastighetens betydelse för trafiksäkerheten	34%	27%
Jag tycker att kampanjen angår mig	88%	86%
Efter att ha tagit del av kampanjen har jag själv sänkt hastigheten	53%	46%
Kampanjen har lett till att andra trafikanter har sänkt hastigheten	77%	71%

Uppfyllelse av kommunikationsmål

I vilken grad har då VST:s kommunikationsmål uppnåtts i kampanjen?

Kampanjmålen har i stort sett uppfyllts även om resultatet inte på samtliga punkter har nått ända fram. I huvudsak gäller detta kampanjens trovärdighet.

Viktigt att notera med tanke på resultatet är dock att en högre andel i årets undersökning består av dem som endast åker vägsträckan 1-2 ggr/mån. Det är också den grupp som i lägst grad instämmer i de nedan redovisade påståendena. Exempelvis kan det konstateras att 87% (uppgiften finns i nedbrytningstabell) av de som kör på Väg 73 oftare än 1-2ggr/mån har uppmärksammat kampanjen. I årets undersökning ingår också yrkestrafikanter i undersökningen till skillnad mot de tidigare mätningarna. Dessa instämmer i lägre grad än privatbilisterna i att kampanjen var trovärdig vilket även det påverkar resultatet.

Kampanjen	Vägverkets mål	Resultat 2002	Resultat 2003
Har uppmärksammat kampanjen	80%	90%	76%
Informationen var lätt att förstå	80%	88%	85%
Kampanjen var trovärdig	80%	77%	70%
Kampanjen har lett till att jag har fått ökad kunskap kring hastighetens betydelse för trafiksäkerheten	30%	34%	27%
Kampanjen angår mig	80%	88%	86%

Markörs kommentarer

En något lägre andel trafikanter upplever att hastigheten är för hög på Väg 73 jämfört med innan kampanjer genomförts. Samtidigt är det viktigt att konstatera att även om hälften upplever att de själva håller hastighetsbegränsningarna på vägsträckan anser lika många att medtrafikanterna inte gör det. Det tyder på att hastigheten fortfarande är för hög på vägsträckan.

Det är intressant att notera att acceptansen för automatisk hastighetsövervakning har ökat år från år till att idag vara lika stor som för traditionell polisövervakning. Det är också tydligt att permanent automatisk hastighetsövervakning ses som välkommet på sträckan vilket knappast gäller en hastighetssänkning från 90km/h till 70km/h.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att även årets kampanj varit lyckad och att man har hittat ett bra sätt att nå sin målgrupp. Med hänsyn tagen till den så kallade felmarginalen är det bara på en punkt som Vägverket inte har lyckats fullt ut och det gäller kampanjens trovärdighet.

Bilaga 1. Frågeformulär

Lokalt hastighetsprojekt Väg 73-Nynäsvägen

Hej, jag heter NN och ringer från Markör AB. På uppdrag av Vägverket genomför vi just nu en undersökning bland privatbilister och yrkesförare som har kört på Väg 73 - Nynäsvägen (*sträckan mellan Fors, strax söder om Västerhaninge, och Älgviken.*) För att kunna genomföra denna undersökning har vi noterat vilka bilar som passerade sträckan under vecka 15. (*Jag vill påpeka att nummerregistreringen endast gjorts i syfte att hitta trafikanter som åkt på och har aktuell erfarenhet av den här vägen. Inga andra noteringar har gjorts.*)

Vi har noterat att fordonet "XXX 123" passerade sträckan vecka 15 och att det tillhör "namn". Finns föraren anträffbar? (*Om inte, avbryt intervjun och fyll i samtalsstatistiken. Notera när vi kan återkomma.*) Skulle du kunna tänka dig att svara på några frågor om hur du upplever vägsträckan? Det tar bara några minuter. De svar du lämnar kommer inte att kunna kopplas till dig som person.

1. Hur ofta kör du bil på Väg 73 - Nynäsvägen sträckan mellan Fors (strax söder om Västerhaninge) och Älgviken (vid infarten till Nynäshamn)?

- 1 Dagligen/Några gånger per vecka
- 2 3-4 ggr per månad
- 3 1-2 ggr per månad/Enstaka tillfällen
- 4 Aldrig _ AVSLUTA

Nu följer ett antal påståenden om Nynäsvägen. Du kan svara på en skala från 1 till 4, där 1 betyder att du inte alls instämmer och 4 betyder att du instämmer helt. Vad säger du då om följande påståenden...

(1=Instämmer inte alls, 2=Instämmer nog inte, 3=Instämmer delvis och 4= Instämmer helt)

	Instämmer inte alls			Instämmer helt	Har ingen uppfattning/ Ej aktuellt
Instämmer du i att...					
2.	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
	...hastigheten på Väg 73 Nynäsvägen i allmänhet är för hög				
3.	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
	...när du kör på Väg 73 Nynäsvägen följer du de hastighetsbegränsningar som gäller				
4.	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
	...dina medtrafikanter i allmänhet följer de hastighetsbegränsningar som gäller på Väg 73 Nynäsvägen				
5.	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
	...automatisk hastighetsövervakning* kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 - Nynäsvägen att hålla hastigheten.				
6.	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
	...traditionell polisövervakning** kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 - Nynäsvägen att hålla hastigheten				
7.	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
	... ökad information om hastighet och trafiksäkerhet kan vara ett effektivt sätt att få bilister på Väg 73 - Nynäsvägen att hålla hastigheten				

* Med automatisk hastighetsövervakning menas att de personer som kör för fort fotograferas av en kamera och sedan bötfälls i efterhand.

**Med traditionell övervakning menas hastighetskontroller där du blir stoppad av polis i samband med kontrollen.

8. Har du under mars-april uppmärksammat en kampanj/ökad aktivitet med information om trafiksäkerhet eller hastighetsövervakning på Väg 73 Nynäsvägen sträckan mellan Fors (strax söder om Västerhaninge)

och Älgviken (vid infarten till Nynäshamn)?

1 Ja

2 Nej (Gå till fråga 10)

OM JA PÅ fråga 8

9. Det har informerats om trafiksäkerhet på Väg 73 – Nynäsvägen på olika sätt. Jag undrar nu vad du har uppmärksammat?

SPONTANA SVAR! Flera svar kan lämnas

1 Träffat eller sett NTF-funktionär med neongul varselväst (*västen är från Vägverket, NTF-knapp,*

kampanjknapp och eventuellt röd NTF-jacka)

2 Fått liten informationsfolder (vykortsformat) om Väg 73 Nynäsvägen

3 Hört om kampanjen på radion/trafikradion

4 Läst om kampanjen i tidningen/sett annonser om den i tidningen

5 Sett på TV om kampanjen

6 Sett vägs skyltar med text - hastighetskamera för ökad trafiksäkerhet

7 Sett en skylt på polisbuss med text - hastighetskamera för ökad trafiksäkerhet

8 Sett polisbuss med automatisk hastighetskamera

9 Annat Vilket? _____

10 Jag har inte uppmärksammat någon information alls

TILL SAMTLIGA!

10. Har du uppmärksammat något av kampanjen om Väg 73 – Nynäsvägen:

LÄS UPP 1-9. FILTRERA BORT DEM SOM SVARAT JA PÅ ALTERNATIVEN I FRÅGA 9.

Ja Nej

- 1   Träffat eller sett NTF-funktionär med neongul varselväst (*västen är från Vägverket, NTF-knapp, kampanjknapp och eventuellt röd NTF-jacka*)
- 2   Fått liten informationsfolder (vykortsformat) om Väg 73 Nynäsvägen
- 3   Hört om kampanjen på radion/trafikradion
- 4   Läst om kampanjen i tidningen/sett annonser om den i tidningen
- 5   Sett på TV om kampanjen
- 6   Sett vägs skyltar med text - hastighetskamera för ökad trafiksäkerhet
- 7   Sett en skylt på polisbuss med text - hastighetskamera för ökad trafiksäkerhet
- 8   Sett polisbuss med automatisk hastighetskamera
- 9 Jag har inte uppmärksammat någon information alls

OM FÅTT LITEN INFORMATIONSFOLDER (alt 2) PÅ FRÅGA 9 ELLER 10

11. Var fick du den lilla informationsfoldern (i vykortsformat) om Väg 73 - Nynäsvägen?

- 1 På färjorna
- 2 Genom NTF-funktionär
- 3 På annat sätt nämligen _____

**OM SETT LÄST TIDNINGEN/SETT ANNONSER I TIDNINGEN (alt 4)
PÅ FRÅGA 9 ELLER 10**

12. I vilken tidning har du uppmärksammat (sett eller läst) annons om kampanjen?

1 Dagens Nyheter

2 Mitt i Haninge

3 Nynäshamns Posten

4 Annan tidning, nämligen _____

5 Minns inte/vet ej

13. Har du besökt kampanjsajten på Vägverkets hemsida, www.vv.se/kampanj/litelugnare, som informerar om andra vägar i trafiksäkerhetskampanjen?

1 Ja

2 Nej

14. Minns du en liknande kampanj under förra våren (2002)?

1 Ja

2 Nej

3 Vet ej

FRÅGA 15-20 STÄLLS TILL DEM SOM UPPMÄRKSAMMAT KAMPANJEN,

DVS SVARAT JA PÅ NÅGOT AV ALTERNATIVEN PÅ FRÅGA 8, 9, 10, 11 ELLER 12.

Budskapet med kampanjen är att privatbilister och yrkestrafikanter ska bli bättre på att hålla hastigheterna för att öka trafiksäkerheten. Jag kommer nu att läsa upp ett antal påståenden som vi ber dig svara på. Du kan svara på en skala från 1 till 4, där ett betyder att du inte alls instämmer och 4 betyder att du instämmer helt*. Vad säger du då om påståendet... (1=Instämmer inte alls, 2=Instämmer nog inte, 3=Instämmer delvis och 4=Instämmer helt)

15. Jag tycker det var lätt att förstå vad man ville säga med kampanjen.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

16. Jag tycker att kampanjen var trovärdig.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

17. Kampanjen har lett till att jag har fått ökad kunskap kring hastighetens betydelse för trafiksäkerheten.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

18. Jag tycker att kampanjen angår mig.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

19. Efter att ha tagit del av kampanjen d v s information och/eller hastighetsövervakning har jag själv sänkt hastigheten.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Jag håller redan hastighetsgränserna
- 6 Har ingen uppfattning

20. Kampanjen har lett till att trafikanter i allmänhet har sänkt hastigheten.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

TILL SAMTLIGA !

21. Polisövervakning med automatisk hastighetskamera skall vara kvar på Väg 73 - Nynäsvägen efter det att kampanjen avslutats.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

22. De delar på Väg 73-Nynäsvägen där det idag är 90 km/h (delarna söder om motortrafikleden) ska sänkas till 70 km/h.

- 1 Instämmer inte alls
- 2
- 3
- 4 Instämmer helt
- 5 Har ingen uppfattning

23. Kör du vanligen Väg 73 - Nynäsvägen sträckan mellan Fors (strax söder om Västerhaninge) och Älgviken (vid infarten till Nynäshamn) som privatbilist eller yrkestrafikant?

(Observera att yrkestrafikant innebär person som är förare till yrket)

- 1 Vanligtvis som privatbilist
- 2 Vanligtvis som yrkestrafikant
- 3 Vill ej svara

24. Har du under perioden mars-april rest med färjorna Visby-Nynäshamn?

- 1 Ja
- 2 Nej

25. Hur länge har du haft körkort?

1 0-2 år

2 3-6 år

3 7 år eller mer

26. Hur gammal är du?

1 18-24 år

2 25-44 år

3 45-64 år

4 65 år eller äldre

27. Markera kön:

1 Man

2 Kvinna

Tacka och avsluta !!

Vägverket

Region Stockholm
171 90 Solna • Telefon 08-757 66 00 • Telefax 08-627 09 23
e-post: vagverket.sto@vv.se
www.vv.se